

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

TLAČOVÁ SPRÁVA

Bratislava 30.1.2006

V zmysle znenia zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 581/2004 Z. z.“), Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou vydáva rozhodnutia o pokutách poistencom a platiteľom poistného za nesplnenie, resp. porušenie povinností ustanovených zákonom č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotnom poistení“).

Zdravotná poisťovňa oznamuje úradu nesplnenie povinností poistencami a platiteľmi poistného, ktoré sú uvedené v príslušných ustanoveniach zákona o zdravotnom poistení (vid' tabuľka) k poslednému dňu kalendárneho mesiaca za predchádzajúci kalendárny mesiac.

Každý poistenec a platiteľ poistného je povinný dodržiavať zákonom stanovené povinnosti vo vzťahu k zdravotným poisťovniam. Za nesplnenie povinností ***môže úrad uložiť pokutu***, ktorej hornú hranicu stanovuje zákon o zdravotnom poistení:

- a) do výšky 10 000 Sk poistencovi,***
- c) do výšky 100 000 Sk platiteľovi poistného.***

Úrad v intenciách zákona o zdravotnom poistení stanovil interné kritériá na udeľovanie pokút, v zmysle ktorých postupuje pri rozhodnutí v správnom konaní.

Pri ukladaní pokuty úrad prihliada na závažnosť, čas trvania a dôsledky porušenia povinnosti.

Pri opakovanom porušení tej istej povinnosti, úrad uloží pokutu vo výške dvojnásobku predtým uloženej pokuty, ak k porušeniu povinnosti došlo do 2 rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty.

Pokutu možno uložiť :

- a) do 1 roka odo dňa zistenia porušenia povinnosti úradom (subjektívna lehota),
- b) najneskôr však do 3 rokov odo dňa porušenia povinnosti (objektívna lehota).

Za rok 2005 úrad obdržal od zdravotných poisťovní (poisťovne mali túto povinnosť hlásenia od svojej transformácie na a.s.) viac ako milión oznámení o nesplnení povinností ustanovených zákonom.

Medzi najčastejšie prípady porušenia právnych predpisov poistencom patrí:

- *Povinnosť poistenca oznámiť skutočnosti rozhodujúce pre zánik verejného zdravotného poistenia*
- *Povinnosť poistenca vrátiť preukaz poistenca, a ak mu zdravotná poisťovňa vydala európsky preukaz aj európsky preukaz, pri zmene zdravotnej poisťovne alebo zániku skutočností zakladajúcich účasť na verejnom zdravotnom poistení*
- *Povinnosť poistenca oznámiť skutočnosti rozhodujúce pre vznik povinnosti štátu platiť za neho poistné*
- *Povinnosť poistenca oznámiť skutočnosti rozhodujúce pre zánik povinnosti štátu platiť za neho poistného*

Medzi najčastejšie prípady porušenia právnych predpisov platiteľom poistného patrí:

- *Povinnosť platiteľa poistného vypočítať poistné, riadne a včas platiť a odvádzať preddavky na poistné*
- *Povinnosť platiteľa poistného vykazovať poistné príslušnej zdravotnej poisťovni*
- *Povinnosť platiteľa poistného písomne oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni spôsobom určeným úradom v zákonom stanovenej lehote zmenu platiteľa poistného, ak sa zmena týka priamo platiteľa poistného - FO*
- *Povinnosť platiteľa poistného písomne oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni spôsobom určeným úradom v zákonom stanovenej lehote zmenu platiteľa poistného, ak sa zmena týka zamestnancov platiteľa poistného, a počet zamestnancov*

Návrh novely zákona č. 581/2004 Z. z., ktorý je v medzirezortnom pripomienkovom konaní, dáva oprávnenie ukladať pokuty a vydávať platobné výmery zdravotným poisťovňam. Táto požiadavka vyplynula z praxe, keďže všetky údaje súvisiace s touto agendou eviduje poisťovňa a navrhované riešenie je vzhľadom na vysoký počet konaní a ich administratívnu náročnosť pružnejšie a efektívnejšie. Ťažisko pôsobnosti úradu má spočívať v dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a dohľade nad zdravotným poistením, a preto sa ukazuje ako vhodnejšie, aby úrad vo veciach pokút a pohľadávok na poistnom vystupoval len ako odvolací orgán. Z týchto dôvodov úrad privítal predloženie tejto novely do legislatívneho procesu.

Jednotlivé prípady porušenia právnych predpisov poistencom

Povinnosť :	Ustanovenie zákona 580/2004 Z. z.
Povinnosť poistenca oznámiť zmenu platiteľa poistného	§ 23 ods. 1 písm. b)
Povinnosť poistenca oznámiť skutočnosti rozhodujúce pre zánik verejného zdravotného poistenia	§ 23 ods. 1 písm. c)
Povinnosť poistenca vrátiť preukaz poistenca, a ak mu zdravotná poisťovňa vydala európsky preukaz a j európsky preukaz, pri zmene zdravotnej poisťovne alebo zániku skutočností zakladajúcich účasť na verejnom zdravotnom poistení	§ 23 ods. 1 písm. c) § 22 ods. 2 písm. b)
Povinnosť poistenca oznámiť skutočnosti rozhodujúce pre vznik povinnosti štátu platiť za neho poistné	§ 23 ods. 1 písm. d)
Povinnosť poistenca oznámiť skutočnosti rozhodujúce pre zánik povinnosti štátu platiť za neho poistného	§ 23 ods. 1 písm. d)
Povinnosť poistenca, ktorý je zamestnancom, oznámiť zamestnávateľovi v deň nástupu do zamestnania príslušnú zdravotnú poisťovňu	§ 23 ods. 5
Povinnosť poistenca, ktorý je zamestnancom, oznámiť zamestnávateľovi každú zmenu príslušnej ZP	§ 23 ods. 5
Povinnosť poistenca podať prihlášku na verejné zdravotné poistenie v zákonom stanovenej lehote	§ 6 ods. 1
Poistenec môže podať prihlášku len v jednej zdravotnej poisťovni	§ 6 ods. 5
Povinnosť poistenca uhradiť príslušnej zdravotnej poisťovni zdravotnú starostlivosť, ak sa mu poskytla preukázateľne v dôsledku porušenia liečebného režimu alebo užívania návykovej látky	§ 22 ods. 2 písm. a)
Povinnosť poistenca plniť povinnosti v súvislosti s vykonávaním ročného zúčtovania	§ 22 ods. 2 písm. c)
Povinnosť poistenca doplatiť poistné, ktoré bol povinný uhradiť odo dňa vzniku skutočnosti zakladajúcej vznik verejného zdravotného poistenia	§ 22 ods. 2 písm. e)
Povinnosť poistenca oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni zmenu mena	§ 23 ods. 1 písm. a)
Povinnosť poistenca oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni zmenu priezviska	§ 23 ods. 1 písm. a)
Povinnosť poistenca oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni zmenu trvalého pobytu	§ 23 ods. 1 písm. a)
Povinnosť poistenca oznámiť skutočnosti rozhodujúce pre zánik verejného zdravotného poistenia poisťovni, do ktorej si podal prihlášku	§ 23 ods. 3

Jednotlivé prípady porušenia právnych predpisov platiteľom poistného

Povinnosť	Ustanovenie zákona 580/2004 Z.z.
Povinnosť platiteľa poistného vypočítať poistné, riadne a včas platiť a odvádzať preddavky na poistné	§ 24 písm. a)
Povinnosť platiteľa poistného vykazovať poistné príslušnej ZP	§ 24 písm. a)
Povinnosť platiteľa poistného písomne oznámiť príslušnej ZP spôsobom určeným úradom v zákonom stanovenej lehote zmenu platiteľa poistného, ak sa zmena týka priamo platiteľa poistného - FO	§ 24 písm. c)
Povinnosť platiteľa poistného písomne oznámiť príslušnej ZP spôsobom určeným úradom v zákonom stanovenej lehote zmenu platiteľa poistného, ak sa zmena týka zamestnancov platiteľa poistného, a počet zamestnancov	§ 24 písm. c)
Povinnosť platiteľa poistného viesť účtovné doklady a iné doklady potrebné na správne určenie vymeriavacieho základu, sadzby poistného, výšky poistného a jeho platenia	§ 24 písm. d)
Povinnosť platiteľa poistného uchovávať po dobu 10 rokov účtovné doklady a iné doklady potrebné na správne určenie vymeriavacieho základu, sadzby poistného, výšky poistného a jeho platenia	§ 24 písm. d)
Povinnosť platiteľa poistného viesť evidenciu o zamestnancoch	§ 24 písm. e)
Povinnosť platiteľa poistného uchovávať po dobu 10 rokov evidenciu o zamestnancoch	§ 24 písm. e)
Povinnosť platiteľa poistného poskytovať súčinnosť pri výkone kontroly a predkladať príslušnej ZP účtovné doklady a iné doklady a umožniť výkon kontroly zamestnancom ZP povereným vykonávaním kontroly	§ 24 písm. h)
Platiteľ poistného môže podať prihlášku len v jednej zdravotnej poisťovni	§ 6 ods. 5
Povinnosť platiteľa poistného plniť povinnosti v súvislosti s vykonávaním ročného zúčtovania	§ 24 písm. b)
Povinnosť platiteľa poistného preukazovať príslušnej ZP skutočnosti potrebné na zistenie dodržania lehoty splatnosti preddavkov na poistné	§ 24 písm. f)
Povinnosť platiteľa poistného predkladať príslušnej ZP na požiadanie doklady potrebné na výpočet ročného zúčtovania poistného	§ 24 písm. g)
Povinnosť platiteľa poistného, ktorý je zamestnávateľom alebo SZČO oznámiť príslušnej ZP zmenu svojho názvu	§ 24 písm. j)
Povinnosť platiteľa poistného, ktorý je zamestnávateľom alebo SZČO oznámiť príslušnej ZP zmenu svojho sídla alebo bydliska	§ 24 písm. j)
Povinnosť platiteľa poistného, ktorý je zamestnávateľom alebo SZČO oznámiť príslušnej ZP zmenu svojho identifikačného čísla	§ 24 písm. j)
Povinnosť platiteľa poistného, ktorý je zamestnávateľom alebo SZČO oznámiť príslušnej ZP zmenu svojho čísla bankového účtu	§ 24 písm. j)
Povinnosť platiteľa poistného, ktorý je zamestnávateľom alebo SZČO oznámiť príslušnej ZP zmenu dňa, ktorý je určený na výplatu príjmov	§ 24 písm. j)

Vysvetlivky: ZP – zdravotná poisťovňa

FO – fyzické osoby

SZČO – samostatne zárobkovo činné osoby